

# 25η Μαρτίου 1821



« Καλύτερα μιας ώρας  
ελεύθερη ζωή παρά σαράντα  
χρόνια σκλαβιά και φυλακή»

**Ρήγας Φεραίος**

Η 25<sup>η</sup> Μαρτίου έχει καθιερωθεί ως επίσημη εθνική αργία σε ανάμνηση της έναρξης της Ελληνικής Επανάστασης του 1821 κατά του Οθωμανικού (Τουρκικού) ζυγού, από τον αρχηγό της Φιλικής Εταιρείας Αλέξανδρο Υψηλάντη. Οι υποδουλωμένοι Έλληνες, μην μπορώντας να αντέξουν τα τετρακόσια χρόνια σκλαβιάς αποφασίζουν, να αποτινάξουν τον οθωμανικό ζυγό, και να εξεγερθούν. Η επανάσταση ξεκινά από τα νότια διαμερίσματα του σημερινού ελλαδικού χώρου, την Πελοπόννησο (Μωριάς) και τη Στερεά Ελλάδα (Ρούμελη). Ταυτόχρονα, η 25η Μαρτίου, είναι ημέρα Ορθοδοξίας, μια από τις σημαντικότερες Θεομητορικές εορτές, αυτής του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου. Κατά τον ευαγγελισμό της Θεοτόκου, ο Αρχάγγελος Γαβριήλ παρουσιάζεται στη Θεοτόκο-Μαρία, και προσφέροντάς της έναν κρίνο, αναγγέλλει αυτής το χαρμόσυνο μήνυμα («ευ» και «αγγέλω» = μεταφέρω μια χαρούμενη είδηση) ότι «θα γεννήσεις τον Υιό του Θεού».

Η ημερομηνία αυτή θεωρήθηκε ως σημείο αναφοράς από τις πρώτες ήδη ημέρες της Επανάστασης, και μάλιστα ως έναρξη ειδικής χρονολόγησης, ακόμα και σε ελλαδικές

περιοχές που είχαν επαναστατήσει νωρίτερα. Κατά τον συγγραφέα Δημήτρη Φωτιάδη, ως εθνική γιορτή πριν το 1838, θεωρούνταν η 1η Ιανουαρίου, ημερομηνία κατά την οποία ψηφίστηκε από την 1η Εθνοσυνέλευση της Πιάδας (Νέας Επιδαύρου) το 1ο Ελληνικό «Σύνταγμα», ήτοι «Προσωρινό Πολίτευμα». Πιστεύεται λοιπόν πως με την αλλαγή της ημερομηνίας από 1η Ιανουαρίου στην 25η Μαρτίου «η εθνική εορτή έχανε τον πολιτικό και επαναστατικό χαρακτήρα και έπαιρνε θρησκευτική απόχρωση». Η ιστορικός Χριστίνα Κουλούρη, που ερεύνησε τους εορτασμούς τύπου εθνικής εορτής από το 1834 και μετά, περιλαμβάνει ημερομηνίες που σχετίζονταν με τη βασιλική οικογένεια, με κυριότερη την 25η Ιανουαρίου, επέτειος της αποβίβασης του Όθωνα στο Ναύπλιο (1833).

*Κατά ορισμένες απόψεις, ως ημερομηνία έναρξης της Επανάστασης θεωρείται η 24η Φεβρουαρίου 1821, οπότε άρχισε η επανάσταση Ελλήνων στη Βλαχία με την προκήρυξη του Αλέξανδρου Υψηλάντη «Μάχου υπέρ Πίστεως και Πατρίδος». Έκτοτε και με άλλες επαναστατικές πράξεις, που έλαβαν χώρα πολύ πριν την 25η Μαρτίου 1821, η επανάσταση απλώνεται στον ελλαδικό χώρο, έως ότου συγκεντρώνεται στην επικράτεια της Πελοποννήσου. Περί της 17ης Μαρτίου 1821 ο Παλαιών Πατρών Γερμανός συναντιέται με οπλαρχηγούς και προκρίτες στη Μονή της Αγίας Λαύρας για να υψώσουν τα Λάβαρα (σημαίες) με το σύνθημα «Ελευθερία ή Θάνατος». Όπως μαρτυρείται από την «Αλληλογραφία του εν Πάτραις Ολλανδικού Προξενείου: 1821», δεδομένου ότι η ολλανδική κυβέρνηση διά του προξένου της στην Πάτρα ενημερώθηκε κατά την 23η Μαρτίου, ότι «από τινός χρόνου σοβούσα επικίνδυνος κατάσταση εξέσπασε, και ότι οι Έλληνες ανέλαβον τα όπλα κατά του δυνάστου». Η επίσημη διακήρυξη των επαναστατών προς τις ξένες κυβερνήσεις έγινε με προκήρυξη της «Μεσσηνιακής Γερουσίας» την 25 Μαρτίου 1821. Η 25η Μαρτίου 1821 λογίζεται ως αρχή της Επανάστασης σε δικαστικό έγγραφο της Προσωρινής Διοίκησης της Ελλάδος του 1823, όπου το «Επαρχικόν Κριτήριον Τριπολιτζάς» (είδος δικαστικού οργάνου) αναφέρει ότι «η αποστασία ηκολούθησε εις τας 25 Μαρτίου».*

*Ο εορτασμός, σε αυτή την ημέρα, της 25ης Μαρτίου, καθιερώθηκε το 1838 με το Βασιλικό Διάταγμα 980/15(27)-3-1838 από την κυβέρνηση του Όθωνα, για λόγους που έχουν να κάνουν μάλλον με τη βασιλική οικογένεια ... αλλά και για λόγους πολιτικούς και θρησκευτικούς επιλέχθηκε η συγκεκριμένη ημερομηνία της 25ης Μαρτίου για να εορτάζεται ως η έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης κατά των Οθωμανών, καθώς συνέπιπτε με μια από τις σημαντικότερες Θεομητορικές γιορτές της Ορθόδοξης Εκκλησίας, τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου. Έτσι, λοιπόν η συγκεκριμένη γιορτή αποκτά διττό χαρακτήρα, αφού είναι ταυτόχρονα εθνική και θρησκευτική. Οι Έλληνες έκτοτε τιμούν αυτή την ημέρα, και μέσα από τις παρελάσεις θυμούνται τη γενναία απόφαση- θυσία των προγόνων τους, ώστε να πάψουν να είναι ραγιάδες (μη-Μουσουλμάνοι υπήκοοι της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας).*

**Ο εορτασμός της Ελληνικής Επανάστασης του 1821 λαμβάνει χώρα στις 25 Μαρτίου κάθε χρόνο σε Ελλάδα και στις χώρες όπου ζει η ομογένεια, και συμπίπτει με την ημέρα εορτασμού του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου. Η ημέρα**

αυτή καθιερώθηκε ως επίσημη αργία, με τις εκδηλώσεις εορτασμού να περιλαμβάνουν, αυθημερόν του εορτασμού, μαθητικές και στρατιωτικές παρελάσεις αλλά και άλλες εορταστικές εκδηλώσεις σε όλες τις πόλεις της Ελλάδας, ενώ την προηγούμενη εργάσιμη ημέρα γίνεται μαθητική εορτή σε όλα τα σχολεία της χώρας.



Σημαίες & Τσαρούχια – ενδεικτική κατασκευή από μαθητές του 3ου & 4ου τμήματος – 25η Μαρτίου 2024

**Στο Σχολείο μας θα τελεστεί ο εορτασμός της διπλής εορτής,  
της 25ης Μαρτίου του 1821 & του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου,  
την Παρασκευή 22 Μαρτίου και ώρες 08:15 έως 10:00**

**προσέλευση μαθητών/τριών 08:00-08:15  
οι μαθητές/τριες θα αποχωρήσουν στις 10:00-10:15**